

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7C/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118208902
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:1118208902.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Vlastou Ondrejkovou, v spore žalobkyne: J. P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., M. XX, zastúpená JUDr. Eva Hlaváčová, advokátka so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 50 650 190, proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zapletenie 1312,27 eur s príslušenstvom zastavuje.
- II. Súd žalobu vo zvyšku zamietá.
- III. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou, podanou na Okresný súd Bratislava I dňa 21.05.2018, domáhala pôvodne voči žalovaným: 1/Slovenská republika, v zastúpení Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a 2/Slovenská republika, v zastúpení Generálnej prokuratúry, zaplata spoločne a nerozdielne sumy 9881,97 eura titulom náhrady škody, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 07.06.2013 sp. zn. 1T/63/2011-317 bola uznaná vinnou pre skutok kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť tak, že dňa 05.06.2006 ako konateľka spoločnosti Proftech, s.r.o., Nitra podpísala so spoločnosťou BPT LEASING, a.s. Bratislava, leasingovú zmluvu č. 9892/96, predmetom leasingu bol kýmny voz TITAN MUTTI MIX 7mc, v.č. MAR N 05596 v hodnote 833 000 SK (27.650,53 eura) a išlo o tzv. spätný leasing, pretože spoločnosť BTP Leasing, a.s. Bratislava kúpila tento kýmny voz od PROFTECH, s.r.o., Nitra, pričom pri podpisovaní obvinená zaplatila nultú zvýšenú splátku vo výške 249 SK (8.295,16 eura), avšak po zaplatení 4 splátok, prestala leasing splácať, na základe čoho spoločnosť BTP Leasing, a.s. Bratislava, odstúpila od zmluvy a vyzvala na vrátenie predmetu leasingu, čím mala spoločnosti BPT Leasing, s.r.o., spôsobiť škodu vo výške 658.731 SK. Z dôvodu podania odvolania žalobkyňou rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom sp. zn. 2To/12/2014-337 zo dňa 21.05.2014 napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a žalobkyňu v celom rozsahu oslobodil spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Počas prebiehajúceho konania vedeného voči nej počnúc vznesením obvinenia až po právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o jej oslobodení spod obžaloby sa u žalobkyňi postupne zistili postraumatické zmeny osobnosti, ktoré sa vyvinuli z postraumatickej stresovej poruchy a adaptačnej poruchy, tieto poruchy vznikli v priamej príčinnej súvislosti s trestným konaním, s nesprávnym postupom orgánov a ich nezákonnými rozhodnutiami a napokon aj hroziacim trestom. Táto skutočnosť bola konštatovaná znaleckým posudkom č. 07/2016 vypracovaný Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o., v ktorom sa okrem iného uvádza, že u žalobkyne ide o vysokotraumatizujúcu udalosť, závažnosť následkov, ktoré vznikli u žalobkyňi ako poškodenej v spoločenskom uplatnení, vyplýva zo záverov znaleckého posudku, s tým že

ide o trvalé zmeny osobnosti po katastrofickom zážitku s bodovým ohodnotením 520 b. Je nepochybné, že v dôsledku trestného konania, nesprávneho úradného postupu, a nezákonných rozhodnutí, okrem oslobodzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, utrpela škodu na zdraví a spoločenskom uplatnení, pretože ide o u nej o trvalú zmenu osobnosti. Od orgánov činných v trestnom konaní možno očakávať, že budú v jej trestnej veci konať a rozhodovať odborne a v súlade so zákonom. Žalovaní sa nemôžu zbavovať svoje zodpovednosti poukazom na iný právny názor. Trestný zákon presne stanovuje, čo je trestným činom a aké náležitosti na jeho naplnenie musia byť splnené. Správne rozlišovanie naplnenia či nenaplnenia skutkovej podstaty niektorého z trestných činov, leží na pleciach orgánov činných v trestnom konaní, od ktorých možno dôvodne očakávať, že tak učinia odborne a správne už v prípravnom konaní, čo sa dokonca nestalo ani na súde prvého stupňa. V snahe o mimosúdnu dohodu sa obrátila s návrhom na predbežné prerokovanie náhrady na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré listom zo dňa 05.06.2017 odpovedalo, že sa necíti byť kompetentné a zodpovedné a na Generálnu prokuratúru, ktorá listom zo dňa 03.08.2017 oznámila, že nárok neuspokojí. V danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21.05.2014, k uplynutiu premlčacej doby by došlo o 3 roky s prihliadnutím na dĺžku predbežného prerokovania nároku, avšak u psychiatrických diagnóz je možné hodnotiť zdravotný stav pacienta až po uplynutí min. jedného roku po udalosti, v tomto prípade od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, t.j. odo dňa 21.05.2015, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu. Teda k uplynutiu premlčacej doby došlo najskôr dňom 21.05.2018, teda žalobkyňa si uplatnila nárok v premlčacej lehote. Ohľadne ustálenia zdravotného stavu bol vypracovaný dodatok č. 1 k znaleckému posudku č. 07/2016. Po vynásobení bodovej hodnoty 520 bodov stanovenej predmetným znaleckým posudkom s hodnotou výšky náhrady za jeden bod pre rok 2014 je výsledná suma náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia 8569,60 eura. Okrem toho si uplatňuje náhradu škody aj titulom nákladov za vypracovanie znaleckého posudku aj jeho doplnku, ktoré musela uhradiť spracovateľovi vo výške 1121,66 eura za znalecký posudok a sumu 190,61 eura za doplnok k znaleckému posudku.

2. Slovenská republika v zastúpení Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v písomnom podaní zo dňa 24.10.2018 namietala nesprávne označenie žalovanej strany, pretože nositeľom hmotnoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a v súvislosti s tým i jedným žalovaným subjektom v konaniach o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže byť výlučne štát - Slovenská republika, ktorá koná prostredníctvom na to oprávneného, príslušného orgánu verejnej moci. Slovenská republika ako samostatný právny subjekt nemôže v procesnom postavení žalovaného vystupovať viackrát a vytvoriť sama so sebou procesné spoločenstvo. V tomto smere poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 149/2011 zo dňa 26.09.2012. Označenie žalovanej strany a v nadväznosti na to aj žalobný petit považuje za nesprávny a materiálne nevykonateľný. Je preto potrebné žalobkyňu vyzvať na odstránenie väd žaloby. Okrem toho žalobkyňa neidentifikuje konkrétne rozhodnutie orgánu verejnej moci, ale iba všeobecne poukazuje na to, že škoda jej mala byť spôsobená trestným stíhaním, ktoré bolo v štádiu súdneho konania vedené na Okresnom súde Nitra. Nie je zrejmé, ktoré konkrétne rozhodnutie, resp. postup orgánu verejnej moci, ktorý taktiež neidentifikuje, má byť považované za právny dôvod vzniku žalobkyňou deklarovanej škody. Žalobkyňa nepreukázala existenciu žiadneho nezákonného rozhodnutia, ktorého dôsledkom by bol vznik škody. Jediným rozhodnutím, ktoré eventuálne prichádza do úvahy ako možný právny titul je uznesenie o vznesení obvinenia. Má za to, že je potrebné ustáliť, z akého právneho titulu si žalobkyňa nárok uplatňuje, a v nadväznosti na to, má byť ustálená otázka orgánu konajúceho za žalovanú Slovenskú republiku v tomto konaní, pričom má za to, že v tomto prípade má za Slovenskú republiku konať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Listom zo dňa 05.06.2017 oznámilo žalobkyňa, že na konanie v mene Slovenskej republiky je príslušným orgánom Generálna prokuratúra SR. V prípade, že došlo k právoplatnému oslobodeniu od žalobkyne spod obžaloby, ergo k právoplatnému skončeniu trestného stíhania žalobkyne, ku dňu 21.05.2014, a to na základe právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.05.2014 sp. zn. 2 To / 12/2014-337, je nepochybné podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., že trojročná premlčacia subjektívna doba na uplatnenie nároku začala plynúť dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia a uplynula dňa 21.05.2017. Žiadosť o predbežné prerokovanie doručila Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 19.05.2017, pričom dňa 08.08.2017 bola jej žiadosť vybavená, preto k pokračovaniu premlčacej doby došlo dňa 09.08.2017 a uplynula dňa 11.08.2017, avšak žalobu podala žalobkyňa až dňa 21.05.2018, t.j. jednoznačne po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie nárokov na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním nie je viazané k okamihu ustálenia výšky údajne vzniknutej škody, ale výlučne k okamihu právoplatného

skončenia trestného stíhania poškodenia, pričom neexistuje dôvod, pre ktorý by sa začiatok plynutia premlčacej doby mal určovať na základe subjektívneho názoru žalobkyne.

3. Slovenská republika v zastúpení Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v podaní zo dňa 02.11.2018 vznesla námietku miestnej príslušnosti, keďže príslušným vo veci konať je Okresný súd Nitra z dôvodu, že trestné stíhanie sa viedlo v Nitre. Uviedla, že zo žaloby nie je zrejmé, koho a aký nesprávny postup žalobkyňa namieta a ktoré konkrétne rozhodnutia, ktorých orgánov verejnej moci žalobkyňa považuje za nezákonné rozhodnutia. Dňa 18.05.2017 žalobkyňa podala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, totožný deň podala rovnakú žiadosť aj na Ministerstvo spravodlivosti SR a na Ministerstvo vnútra SR, ktoré postúpili predmetnú žiadosť Generálnej prokuratúre SR, pričom žiadosť vybavili dňa 03.08.2017 pod sp. zn. VI/4 Gc 83/17/1000-8 tak že jej nebolo vyhovené a dňa 30.05.2018 oznámila, že na žiadosť postúpenú Ministerstvom vnútra SR nebude prihliadať, pretože totožná žiadosť bola vybavená dňa 03.08.2017. Hoci je žalobkyňa zastúpená advokátkou, nie je zo žaloby zrejmé, a ani zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, aký a koho nesprávne úradný postup namieta a ktoré konkrétne rozhodnutie, ktorého konkrétneho orgánu považuje za nezákonné rozhodnutie. Napriek tomu, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby, nie je možné tvrdiť, že trestné stíhanie bolo svojvoľné a nebolo legitímne. Vznesenie obvinenia bolo jediným rozhodnutím, ktoré bolo možné v právnom štáte od orgánov činných v trestnom konaní očakávať. Podanie obžaloby nie je nezákonným rozhodnutím a ani nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup v prípravnom konaní, t.j. do podania obžaloby 26.05.2011 okrem toho, že nie je preukázaný, je aj premlčaný. Za nezákonné rozhodnutie nie je možné považovať ani trestný rozkaz Okresného súdu Nitra č.k. 1 T/72/2011 zo dňa 11.01.2012 a rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 07.06.2013, ktorým bola opätovne uznaná žalobkyňa vinnou, pretože rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť, trestný rozkaz bol zrušený podaním odporu žalobkyňou a rozsudok zo dňa 07.06.2013 bol zrušený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 2To/12/2014 zo dňa 21.05.2014. Pre prípad, že označí žalobkyňa za nezákonné rozhodnutie uznesenie Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Nitre ČVS:ORP-778/OEK-NR-2008 zo dňa 29.10.2009, vznáša námietku premlčania, keďže právo na náhradu škody žalobkyne sa premlčalo dňa 21.11.2017. Oslobodzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.05.2014, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podala žalobkyňa dňa 18.05.2017, t.j. v subjektívnej 3 ročnej premlčacej dobe, ale na súd podala žalobu až dňa 21.05.2018. Posledným dňom trojročnej premlčacej doby podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. pritom bol deň 21.11.2017, t.j. tri roky od 21.05.2014 = 21.05.2017 + 6 mesiacov = 21.11.2017. Neobstojí argument žalobkyne, že jej zdravotný stav bol ustálený až 21.05.2015. Navyše k 21.11.2017 disponovala aj znaleckým posudkom č. 7/2016 aj dodatkom k znaleckému posudku. Namieta, že vyúčtovanie nákladov na vypracovanie znaleckého posudku a jeho dodatku, nepreukazuje vznik škody 1121,66 eura a 190,61 eura žalobkyne. K žalobe nepripojila žiaden doklad o tom, že uvedené sumy aj uhradila. Z uvedených dôvodov navrhla žalobu zamietnuť.

4. Dňa 08.02.2019 bola vec postúpená Okresnému súdu Nitra ako súdu miestne príslušnému na konanie v tejto veci.

5. Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 11.04.2019 sp. zn. 7C/11/2019-96 vyzval žalobkyňu, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia doplnila alebo opravila podanie, doručené dňa 21.05.2018 súdu tak, že presne označí žalovaného v zmysle § 135 ods. 1 CSP tak, že žalovaného v žalobe označí uvedením jeho názvu a názvu orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná, pretože štát hoci má medzi subjektami práva špecifické postavenie, môže mať procesné postavenie žalovaného len jedenkrát, ako aj špecifikovala žalobný petit, keďže štát v konaní nemôže tvoriť sám so sebou spoločenstvo, resp. nemôže sám so sebou tvoriť dlžnícku solidaritu.

6. Žalobkyňa podaním zo dňa 06.05.2019 označila žalovaného ako 1/Slovenská republika - zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a 2/Slovenská republika - zastúpená Generálnou prokuratúrou SR a súčasne upravila žalobný petit tak, že žalovaný Slovenská republika zastúpená 1/Ministerstvom spravodlivosti SR a 2/Generálnou prokuratúrou SR je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 9881,87 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 05.06.2017 do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania.

7. Súd uznesením zo dňa 23.05.2019 sp. zn. 7C/11/2019-114 vyzval žalobkyňu, na doplnenie podania, doručené súdu dňa 21.05.2018, doplnené podaním zo dňa 06.05.2019, tak že presne označí aký a

koho nesprávny úradný postup namieta, ktoré konkrétne rozhodnutie, ktorého konkrétneho orgánu považuje za nezákonné rozhodnutie, t.j. presne uvedie z akého právneho titulu si svoj nárok v spore uplatňuje, ktorý právny titul musí byť jednoznačne špecifikovaný a v nadväznosti na to uviesť skutkové tvrdenia, pre ktoré označuje ako orgán konajúci za žalovaného - Slovenskú republiku jednak Ministerstvo spravodlivosti SR a Generálnu prokuratúru.

8. Žalobkyňa podaním zo dňa 21.06.2019 uviedla, že v žalobe špecifikovala, čo je príčinou vzniku škody v podobe poškodenia zdravia. Výsledkom nezákonného trestného stíhania žalobkyne, orgánmi činnými v trestnom konaní, v prípravnom konaní, počnúc vyšetrovateľom a to vznesením obvinenia, podaním obžaloby zo strany prokurátora, vydaním trestného rozkazu zo strany súdu prvého stupňa, následne odcudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými bola uznaná vinnou pre skutok, ktorý nie je trestným činom, je škoda na zdraví žalobkyne, ako je preukázaná znaleckým posudkom č. 7/2016 vrátane jeho dodatku č. 60/2016. Škoda na zdraví je výsledkom konania žalovaného vedením trestného stíhania, ktorý je pre skúmanie opodstatnenosti nároku žalobkyne podstatný a preukázaný znaleckým dokazovaním. Nie je povinnosťou žalobkyne presne kvalifikovať nesprávny postup alebo rozhodnutie žalovaného, je potrebné aby sa súd zaoberal posúdením uplatneného nároku zo všetkých do úvahy prichádzajúcich právnych dôvodov ak to umožňuje opísaný skutok a výsledky vykonaného dokazovania. Je daná zodpovednosť súdu kvalifikovať konanie žalovaného, či sa jedná o nesprávny úradný postup alebo rozhodnutie, bez ohľadu na to ako ho žalobkyňa ako poškodená označí. Z predloženého znaleckého posudku vyplýva poškodenie zdravia žalobkyne v spojitosti s konaním žalovaného. V dôsledku nezákonného trestného stíhania bolo zistené u nej úzkostné, depresívne ladenie, emočná labilita, znížené sebahodnotenie, depresívne témy v myslení, difúzna senzitívna vzťahovosť, flashbacky, stresujúce udalosti, poruchy spánku a desivé sny, konflikty interpersonálnych vzťahoch, ktoré vyplývajú z nízkej frustračnej tolerancie a vyššej iritability k dysforickým reakciám ťažšie zvláda stres. Zdravotné problémy sa začali vznesením obvinenia na základe uznesenia zo dňa 26.10.2009, ktorým bola stíhaná ako obvinená z prečinu sprenevery, čo mimoriadne negatívne začalo vplývať na psychiku žalobkyne, čo sa prejavovalo aj vo vzťahu k rodine, deťom. Vyšetrovateľ OR PZ, ktorý vznášal obvinenie v danej veci prenechal z dôvodu svojho odchodu vec novej vyšetrovateľke, ktorá pokračovala v konaní a pokúšala sa zastaviť trestné stíhanie, avšak dozorujúci prokurátor s návrhom vyšetrovateľky nesúhlasil a trval na ďalšom stíhaní žalobkyne, čím sa rozvíjali u žalobkyne ustálené psychické poruchy. Neskôr prokurátor podal na súd nedôvodnú obžalobu, ktorý súd prijal a vydal dňa 11.01.2012 trestný rozkaz a následne žalobkyňu odsúdil, uložil jej peňažný trest vo výške 3000 eur, v prípade zmarenia ktorého jej uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, čím sa jej psychický zdravotný stav zhoršoval, pretože mala obavu zo straty slobody v dôsledku uloženého peňažného trestu, ohrozenia jej existencie, živenia rodiny, detí. K istej úľave na psychike došlo až rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý ju spod obžaloby oslobodil. Žalovaný tak nesie zodpovednosť aj za štádium prípravného konania, a aj v štádiu súdneho konania, pretože súd v súlade so zásadou iura novit curia mal a mohol vedieť vzhľadom na svoje postavenie a odbornosť, že takúto obžalobu mal resp. musel odmietnuť, nepripustiť ďalšie trestné stíhanie žalobkyne pre skutok, ktorý zákon netrestá prostredníctvom trestného práva. Súd však vydal trestný rozkaz a napriek odporu rozhodol rozsudkom zo dňa 07.06.2013 sp. zn. 1T/63/2011, ktorým ju uznal vinnou, čím sa u nej prehĺbili psychické zdravotné problémy.

9. Súd podaním zo dňa 11.09.2019 oznámil žalobkyňi, Ministerstvu spravodlivosti SR a Generálnej prokuratúre SR, že v konaní bude na strane žalovaného pokračovať s Generálnou prokuratúrou SR ako orgánom, ktorý má konať za žalovanú Slovenskú republiku v tomto konaní, a nebude už v konaní ďalej konať s Ministerstvom spravodlivosti SR.

10. Súd spor strán sporu prejednal a rozhodol na pojednávaní, na ktoré sa dostavila žalobkyňa, jej právny zástupca a žalovaný.

11. Právny zástupca žalobkyne pred otvorením pojednávania uviedol, že po konzultácii so žalobkyňou berú žalobu v časti o zaplatenie sumy 1121,66 eur za znalecký posudok a za jeho doplnok, t.j. sumu 190,61 eur späť, a to z dôvodu, že žalobkyňa v čase vyhotovenia toho znaleckého posudku nemala finančné prostriedky na úhradu, preto po zvážení berú v tejto časti žalobu späť. V časti o zaplatenie sumy 8569,60 eur na žalobe ďalej zotráva žalobkyňa.

12. Žalovaný pred otvorením pojednávania vyjadril súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby.

13. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že námietka premlčania je nedôvodná, pretože prvýkrát sa mohla žalobkyňa domôcť svojho nároku vtedy, keď sa dozvedela o škode tak, ako to predpokladá § 19 ods. 1 zákona 514/2003, t.j. dňom vypracovania znaleckého posudku - 30.03.2016, doručený dňa 11.07.2016, doplnený dňa 10.11.2016. Na základe týchto skutočností je zrejmé, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne a kedy bol ustálený nárok aj z hľadiska jeho výšky. V roku 2017 žalobkyňa prejedнала svoj nárok s príslušným rezortmi - Ministerstvo spravodlivosti, Generálnou prokuratúrou SR, avšak k uspokojeniu nároku nedošlo, preto dňa 21.05.2018 podala žalobkyňa žalobu. V tomto prípade sa o škode dozvedela v roku 2016 a žalobu podanú v roku 2018 podala pred uplynutím premlčacej doby. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo rok od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku. Nestotožňujú sa s tým, že súd koná len s Generálnou prokuratúrou, keďže je daná zodpovednosť za vzniknutý zdravotný stav žalobkyne aj na strane Okresného súdu Nitra, ktorý sa nemôže zbaviť zodpovednosti, keďže mal možnosť podanú obžalobu odmietnuť alebo oslobodiť žalobkyňu tak, ako to urobil Krajský súd v Nitre. Žalobkyňa má právo očakávať od Okresného súdu Nitra, že sudcovia sú erudovaní na to, aby vedeli posúdiť či konanie pre ktoré je žalobkyňa, resp. bola stíhaná, je alebo nie je trestným činom. V konaní by malo tak vystupovať aj Ministerstvo spravodlivosti. Pre posúdenie začatia plynutia premlčacej doby je rozhodujúce kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu, ktorý v tomto prípade bol ustálený rok od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku. Žalovaný nerozporuje znalecký posudok, spornou je len posúdenie otázky premlčania. Navrhol, aby súd žalobe v časti, ktorá zostala predmetom sporu vyhovel a žalobkyni priznal trovy konania v rámci ktorých si bude uplatňovať aj nárok spojený s nákladmi na znalecký posudok a jeho doplnenie.

14. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo okrem jej zdravotného stavu aj rodinný život, partnerský, jej deti, kedy najmä staršia dcéra si uvedomovala čo sa deje. Problémy so spaním má doteraz, stále sa jej vracajú nočné mory, je citlivá, plačlivá, nedôverčivá. Má fobie zo slova súd a polícia. Vo vzťahu k tvrdeniu v znaleckom posudku, že „sa chystá žalovať štát za nemajetkovú ujmu, má právneho zástupcu Longauerová a Lieskovský, uvažovali o sume okolo 30 000 eur“ uviedla, že to je vlastne, to čo sa tu teraz prejednáva, nemajetková ujma. Následne po usmernení právneho zástupcu dodala, že predmetom tohto konania je iný nárok, a nie nemajetková ujma.

15. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že predmetom konania je nárok v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. V konaní nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia, nesprávneho úradného postupu, vznik škody v súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V tomto smere žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o existenciu nezákonného rozhodnutia, nesprávneho úradného postupu, dodáva, že podľa § 17 predmetného zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, t.j. škoda, ktorá vznikla v súvislosti v nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Dosiaľ nebolo preukázané, že by sa žalovaný dopustil nezákonného rozhodnutia, nesprávneho úradného postupu a že žalobkyni vznikla nejaká ujma na zdraví. V tomto prípade zotrva na námietke premlčania, ktorá začína plynúť právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku, príp. od skončenia konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupom. Žalobkyňa doposiaľ nekonkretizovala v čom má spočívať nesprávny postup v danej trestnej veci. Z uvedených dôvodov žiada žalobu v tej časti, ktorá zostala predmetom sporu zamietnuť a žalovaný si trovy konania nežiada priznať.

16. Súd uvádza, že podľa § 204 CSP dokazovanie listín, nachádzajúcich sa v spise ich čítaním, čítaním ich častí alebo oboznámením o ich obsahu na pojednávaní dňa 23.01.2020 na ktorom súd spor strán sporu rozhodol, nevykonal, pretože strany sporu, prítomné na pojednávaní, zhodne uviedli, že netrvajú na tom, aby súd oboznamoval obsah spisu, keďže tento obsah je im známy a rovnako tak, že netrvajú na oboznámení pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011, keďže tento je im známy. Súd sa oboznámil so znaleckým posudkom č. 07/2016 Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., doplnkom k znaleckému posudku č. 60/2016, odpoveďou Generálnej prokuratúry SR zo dňa 03.08.2017, postúpením žiadosti o predbežné prerokovanie na náhradu škody zo dňa 05.06.2017, vyúčtovaním odmeny, hotových výdavkov za znalecký posudok a jeho doplnok, Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/12/2014-337 zo dňa 21.05.2014, predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody - žiadosťou zo dňa 18.05.2017 adresované Ministerstvo spravodlivosti SR. Súd sa oboznámil z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011 najmä: trestným oznámením zo dňa 12.05.2008, uznesením OR PZ Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-778/OEK-NR-2008 zo dňa 18.06.2008, uznesením OR PZ Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-778/OEK-NR-2008 zo dňa 26.10.2009, sťažnosťou zo dňa 09.11.2009,

uznesením Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 02.12.2009 3 Pv 464/2008-16, obžalobou zo dňa 24.05.2011 3 PV 464/2008-38, Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011-244 zo dňa 11.01.2012, Odporom zo dňa 30.01.2012, Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011-317 zo dňa 07.06.2013, Zápisnicou o verejnom zasadnutí dňa 21.05.2014 na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2To/12/2014, Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/12/2014-337 zo dňa 21.05.2014. Na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav:

17. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície zo dňa 26.10.2009 ČVS: ORP-778/OEK-NR-2008 bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, preto že dňa 05.06.2006 ako konateľka spoločnosti Proftech, s.r.o., Nitra podpísala so spoločnosťou BPT LEASING, a.s. Bratislava, leasingovú zmluvu č. 9892/96 o finančnom leasingu krmného vozu TITAN MUTTI MIX 7mc, v.č. MAR N 05596, ktorý leasingová spoločnosť zakúpila od spoločnosti Proftech, s.r.o. Nitra za kúpnu cenu 833 000 SK, jednalo sa o tzv. spätný leasing, po zaplatení nulte zvýšenej splátky vo výške 249 000 SK, sa zaviazala splácať splátky počas 36 mesiacov vo výške 21 229 Sk, pričom po zaplatení 4 splátok z omeškaním, prestala splátky splácať a bez vedomia leasingovej spoločnosti, dala predmet leasingu do užívania Agrodružstvu Granč-Petrovce, ktoré Agrodružstvo uhradilo leasingovej spoločnosti sumu 131 014 SK ako splátky 6-10, zmluvnú pokutu vo výške 14 877 SK, a náhradu nákladov na vymáhanie dlhov vo výške 5950 Sk, následne ďalšie splátky nezaplatilo ani Agrodružstvo Granč-Petrovce, ani spoločnosť Proftech, s.r.o., Nitra, čím svojím konaním mala spoločnosť Proftech, s.r.o. Nitra v zastúpení konateľkou P.Y. spôsobiť spoločnosti BPT Leasing, s.r.o., Drieňová 34,821 02 Bratislava škodu vo výške 658 731 SK. Proti tomu rozhodnutiu podala dňa 12.11.2009 žalobkyňa prostredníctvom jej advokáta sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 02.12.2009 3 Pv 464/2008-16 zamietnutá ako nedôvodná.

Dňa 26.05.2011 bola podaná obžaloba na Okresný súd Nitra voči žalobkyni ako obvinenej na tom skutkovom základe, že dňa 05.06.2006 ako konateľka spoločnosti Proftech, s.r.o., Nitra podpísala so spoločnosťou BPT LEASING, a.s. Bratislava, leasingovú zmluvu č. 9892/96 o finančnom leasingu krmného vozu TITAN MUTTI MIX 7mc, v.č. MAR N 05596, ktorý leasingová spoločnosť zakúpila od spoločnosti Proftech, s.r.o. Nitra za kúpnu cenu 833 000 SK (27.650,53 eura), pričom sa jednalo o tzv. spätný leasing, po zaplatení nulte zvýšenej splátky vo výške 8.295,16 eura (249 000 SK), sa zaviazala splácať splátky počas 36 mesiacov vo výške 21 229 Sk (704,67 eura), pričom po zaplatení štyroch splátok prestala splátky splácať, na základe čoho jej zo strany spoločnosti BPT Leasing, a.s. zaslané odstúpenie do zmluvy a výzva na vrátenie leasingu, ktorej prevzatie obvinená potvrdila vlastnoručným podpisom dňa 03.08.2007, avšak aj napriek tejto výzve predmet leasingu nevydala, čím takto svojím konaním spôsobila spoločnosti BPT Leasing, s.r.o., Drieňová 34,821 02 Bratislava škodu vo výške 21.865,87 eura (658 731 SK), teda prisvojila si cudziu vec, ktorá jej bola zverená a spôsobila tak na cudzom majetku škodu, čím spáchala prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Okresný súd Nitra dňa 11.01.2012 vydal trestný rozkaz sp. zn. 1 T/63/2011-244, ktorým rozhodol tak, že žalobkyňa je vinná, že dňa 05.06.2006 ako konateľka spoločnosti Proftech, s.r.o., Nitra podpísala so spoločnosťou BPT LEASING, a.s. Bratislava, leasingovú zmluvu č. 9892/96, predmetom leasingu bol krmný voz TITAN MUTTI MIX 7mc, v.č. MAR N 05596 v hodnote 833 000 SK (27.650,53 eura) a išlo o tzv. spätný leasing, pretože spoločnosť BPT Leasing, a.s. Bratislava kúpila tento krmný voz od PROFTECH, s.r.o., Nitra, pričom pri uzatváraní zmluvy obvinená zaplatila nultú zvýšenú splátku vo výške 249.900 Sk (8.295,16 eura) a zvyšok hodnoty krmného vozu sa zaviazala splácať v 36 mesačných splátkach, z ktorých uhradila s omeškaním iba štyri splátky vo výške 84 916 Sk (2.818,69 eura) a následne splátky leasingu už neplatila, preto poškodená spoločnosť BPT Leasing, a.s. Bratislava, poverila MABORO, s.r.o. Bratislava, vymáhaním dlhu a odobratím predmetu leasingu, pričom obvinená výzvu na vrátenie predmetu leasingu prevzala a potvrdila jej prevzatie svojím podpisom dňa 03.08.2007, no napriek tomu predmet leasingu nevydala a ani neuhradila zvyšné splátky leasingu a spôsobila tak poškodenej organizácii BPT Leasing, s.r.o., Drieňová 34,821 02 Bratislava škodu vo výške najmenej 498 184 Sk (16.536,68 eura), teda prisvojila si cudziu vec, ktorá jej bola zverená a spôsobila tak na cudzom majetku väčšiu škodu, čím spáchala prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo jej bol uložený peňažný trest vo výmere 3000 eur, ktorý povolil obvinenej splácať v troch splátkach po 1000 eur, v prípade úmyselného zmarenia peňažného trestu bol uložený náhradný trest odňatia slobody. Proti tomuto trestnému rozkazu obvinená podala odpor, pričom Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa

07.06.2013 sp. zn. 1T/63/2011-317 rozhodol že žalobkyňa je vinná, že dňa 05.06.2006 ako konateľka spoločnosti Proftech, s.r.o., Nitra podpísala so spoločnosťou BPT LEASING, a.s. Bratislava, leasingovú zmluvu č. 9892/96, predmetom leasingu bol krmný voz TITAN MUTTI MIX 7mc, v.č. MAR N 05596 v hodnote 833 000 SK (27.650,53 eura) a išlo o tzv. spätný leasing, pretože spoločnosť BTP Leasing, a.s. Bratislava kúpila tento krmný voz od PROFTECH, s.r.o., Nitra, pričom pri uzatváraní zmluvy obvinená zaplatila nultú zvýšenú splátku vo výške 249.900 Sk (8.295,16 eura) a zvyšok hodnoty krmného vozu sa zaviazala splácať v 36 mesačných splátkach, z ktorých uhradila s omeškaním iba štyri splátky vo výške 84 916 Sk (2.818,69 eura) a následne splátky leasingu už neplatila, preto poškodená spoločnosť BTP Leasing, a.s. Bratislava, poverila MABORO, s.r.o. Bratislava, vymáhaním dlhu a odobratím predmetu leasingu, pričom obvinená výzvu na vrátenie predmetu leasingu prevzala a potvrdila jej prevzatie svojím podpisom dňa 03.08.2007, no napriek tomu predmet leasingu nevydala a ani neuhradila zvyšné splátky leasingu a spôsobila tak poškodenej organizácii BPT Leasing, s.r.o., Drieňová 34,821 02 Bratislava škodu vo výške najmenej 498 184 SK (16.536,68 eura), teda prisvojila si cudziu vec, ktorá jej bola zverená a spôsobila tak na cudzom majetku väčšiu škodu, čím spáchala prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 rok, ktorý jej bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Z dôvodu podania odvolania žalobkyňou rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom sp. zn. 2To/12/2014-337 zo dňa 21.05.2014 napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a žalobkyňu v celom rozsahu oslobodil spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.05.2014.

Zo súkromného znaleckého posudku č. 7/2016 zo dňa 30.03.2016 vypracovaný Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o., vyplýva, že osobnosť žalobkyne je primerane diferencovaná, prevažne navonok zameraná, s dominantou aktivujúcich, stenických prvkov, s jasnou potrebou presadenia sa, v pozadí je prítomné vystupňované napätie, prežívanie pocitov neistoty a ohrozenosti, úzkosť, zvýšená potreba opory a cirkularita emotivity, t.j. striedanie sa depresívneho ladenia, kompenzovaného pseudoeforickými stavmi s rýznym a energickým vystupovaním. Evidentná je nespokojnosť, rozčarovanosť, znechutenosť, v dôsledku negatívnych zážitkov z minulosti, ktoré sa viažu na trestné konanie, ktorej bolo voči nej vedené s nutkavým vracaním sa k udalostiam, ktoré do značnej miery zmenili a sťažili jej existenciu. Súčasne sa stala dráždivou, popudivou, vznetlivou a zlostnou, s negatívnym dopadom týchto zmien na jej okolie, najmä na rodinný život a partnerský vzťah. Hlavným motivujúcim činiteľom konania probantky je jej zážitok takého prístupu k nej zo strany štátnych inštitúcií, ktoré prežíva ako zraňujúco nespravodlivý s ďalekosiahlym dosahom tak na jej vlastný život ako aj na život jej manžela a najmä detí. Jej správanie je evidentne určované týmto negatívnym zážitkom, v dôsledku ktorého je v permanentnom napätí a strehu. Striedavo sa u nej objavuje panika z možného neúspechu a zlyhania na jednej strane a nerealistický optimizmus na strane druhej. Pre začatím trestného konania je predpokladané, že sa žalobkyňa prejavovala ako autenticky aktívna, energicky vystupujúca osoba s kompetentne autoritatívnym správaním stavaným predovšetkým na jej schopnostiach. K zmenám v duševnom živote žalobkyne mohlo dôjsť v dôsledku silne stresujúceho a frustrujúceho zážitku, akým mohlo byť jej obvinenie z trestnej činnosti s relatívne dlhodobým zotrvaním v roli obvinenej pri súčasne prebiehajúcich úkonoch súvisiacich s trestným konaním. Neustále prežívaný emocionálny distress, s pretrvávajúcou úzkosťou, s opakovaným, nutkavým vracaním sa k negatívnym zážitkom a ich následkom. S labilnou emotivitou so znakmi cirkulartiy, s obavami zo straty kontroly nad emóciami a nad vlastným konaním, pocit neschopnosti, pokles sebaúcty a sebadôvery naplňajú klinický obraz postraumatickej stresovej poruchy.

Znalci po komplexnom posúdení na základe poskytnutej dokumentácie a znaleckého psychologického a psychiatrického vyšetrenia u žalobkyne zistili posttraumatické zmeny osobnosti, ktoré sa vyvinuli z posttraumatickej stresovej poruchy a adaptačnej poruchy vzniknutých v príčinnej súvislosti s prežitou vysokotraumatizujúcou udalosťou - trestným konaním a hroziacim trestom. Jej osobnosť premorbídne s prevahou stenických prvkov je aktuálne emočne labilná, úzkostne- depresívne ladená, charakterizovaná difúznou senzitivnou vzťahovačnosťou, sebanedôverou, poklesom sebahodnotenia, nižšou frustračnou toleranciou a vyššou iritabilitou, ktoré vedú v záťaži k dysforickým reakciám, ťažším zvládaním stresu. Nie sú známe skutočnosti, ktoré by svedčili o dedičnej predispozícii alebo nepriaznivom psychickom stave poškodenej pred predmetnou udalosťou. Opísaný stav u žalobkyne vzhľadom na jej vek a životnú situáciu vedie k trvalému a významnému zníženiu jej spoločenského uplatnenia, t.j. schopnosti uplatniť sa v rodinnom, partnerskom, pracovnom, kultúrnom a športovom živote. U žalobkyne nie je z psychiatrického hľadiska indikovaná farmakoterapia, stav by mohol byť do istej miery ovplyvnený skôr psychoterapeuticky, avšak vzhľadom k jej finančným možnostiam nie je tento spôsob liečby aktuálne realizovateľný (nezamestnanosť, dlh v zdravotnej poisťovni, atď.). I vplyvom liečby nemožno očakávať

úpravu stavu ad integrum. Významnejší vplyv na jej fungovanie by potenciálne mohlo mať spravodlivé vyriešenie sociálnych dopadov predmetného trestného konania.

Zo záveru tak vyplýva, že znalci navrhujú ohodnotiť SSU podľa položky č. 255 (bodové rozpätie 260-1300 bodov): vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií, pričom u žalobkyni ide o trvalé zmeny osobnosti po katastrofickom zážitku, MKCH-10,F62.02 bodovým hodnotením 520 bodov.

Z doplnku č. 60/2016 k znaleckému posudku č. 07/2016, zo dňa 03.11.2016, vyplýva, že u žalobkyni malo na ustálenie zdravotného stavu významný vplyv aj skutočnosť, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.05.2014 bola oslobodená spod obžaloby, teda už naďalej neznášala príkorie z nespravodlivého trestného stíhania, išlo síce o pozitívnu, ale vo vzťahu k traume významnú udalosť. Napriek tomu, že traumatizujúca udalosť odznela, jej prežitie malo trvalý vplyv na psychické zdravie žalobkyne. Dá sa predpokladať, že ustálený zdravotný stav sa vyvinul v nasledujúcom období jedného roka, v ktorom období však znalci žalobkyňu nevyšetrili, ani nezískali jej zdravotnú dokumentáciu z tohto obdobia, preto sa k jej zdravotnému stavu môžu vyjadriť len na základe anamnestických údajov. Tie svedčia o tom, že jej stav bol od druhej polovice roka 2015 ustálený na úrovni stavu, ktorý posudzovali a opisovali znalci v znaleckom posudku č. 7/2016.

Na základe uvedeného znalci konštatujú, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo v období jedného roka po vynesení oslobodzujúceho Rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.05.2014.

Podľa vyúčtovania odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za znalecký posudok č. 7/2016 tarifná odmena Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o. predstavuje tarifnú odmenu v celkovej výške 1108,88 eura.

Podľa vyúčtovania odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času za doplnok k znaleckému posudku č. 7/2016 tarifná odmena Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o. predstavuje tarifnú odmenu v celkovej výške 190,61 eura.

Dňa 19.05.2017 bolo Ministerstvu spravodlivosti SR doručená žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorou si uplatňuje nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8569,60 eura, a nárok na náhradu škody titulom nákladov na vypracovanie znaleckého posudku a aj jeho doplnku, ktoré musela uhradiť jeho spracovateľovi, pričom musela zaplatiť za znalecký posudok č. 7/2016 sumu 1126,66 eura a za doplnok č. 60/2016 uhradila sumu 190,61 eura.

Z postúpenia Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 05.06.2017 vyplýva, že bola doručená žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovania nároku na náhradu škody vo výške 9881,87 eura, pričom v žiadosti nebolo explicitne uvedený právny titul, od ktorého odvodzuje nárok, Ministerstvo spravodlivosti SR dospelo k jeho určeniu a domnieva sa, že ide o nárok na náhradu škody uplatnený titulom nezákonného rozhodnutia, konkrétne uznesenia o vznesení obvinenia, preto príslušným orgánom na konanie v mene štátu v predmetnej veci Generálna prokuratúra SR, ktorej sa predmetná žiadosť postúpuje.

Z odpovede Generálnej prokuratúry zo dňa 03.07.2017 vyplýva, že nárok žalobkyne na náhradu škody neuspokojí, pričom je nesporné, že skutku v zmysle obžaloby sa žalobkyňa dopustila, pričom bola oslobodená spod obžaloby z dôvodu iného právneho posúdenia krajským súdom. V trestnej veci nebolo prokurátorom ani iným orgánom činným v trestnom konaní vydané žiadne nezákonné rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo priznanie nároku na náhradu škody žalobkyni. Jediným meradlom opodstatnenosti priznania nároku na náhradu škody nemôže byť automaticky len skutočnosť, že došlo k oslobodeniu žalobkyne spod obžaloby.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/>> a d) Ústavy Slovenskej republiky <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/>> a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/>>.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20110101.html>> odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20130101.html>> odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

Pretože žalobkyňa využila svoje dispozičné oprávnenie a vzala žalobu späť v časti sumy 1312,27 eura (1121,66 eur + 190,61 eura) s príslušenstvom skôr, než sa začalo pojednávanie, súhlas žalovaného potrebný nebol, avšak žalovaný vyjadril súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby, súd akceptoval čiastočné späťvzatie žaloby a konanie v časti o zaplatenie sumy 1312,27 eura s príslušenstvom zastavil.

Predmetom sporu tak zostal nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 8569,60 eura s príslušenstvom, ktorý podľa skutkových tvrdení žalobkyne má predstavovať nárok na náhradu škody s tým, že ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže žalobkyňa v dôsledku trestného konania utrpela škodu na zdraví.

18. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskočilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 01. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2004. Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedná, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia vedenie trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009).

19. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 prvej vety zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto uznesenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia a doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že aplikácia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za správny treba považovať výklad, v zmysle ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie (ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení konania sa trestné stíhanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania (uznesenie NS SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR 2/2014, podobne aj nález ÚS SR sp. zn. I ÚS 320/2016-49 zo dňa 07.07.2016).

20. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 590/08 I zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007).

21. Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení.

Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania (NS SR sp. zn. 4Cdo/66/2018 zo dňa 21. novembra 2018).

22. Len pre úplnosť súd dodáva, poukazujúc na Nález Ústavného súdu z 13.11.2013 sp. zn. II. ÚS 163/2016, že nie každé vznesenie obvinenia a následné oslobodenie je dôvodom pre existenciu nezákonného rozhodnutia so zodpovednosťou štátu. Podľa názoru súdu nebude ani každý dôvod oslobodenia spod obžaloby (v aktuálnych podmienkach podľa § 285 TZ) dôvodom pre konštatovanie nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia. Dôvodom zrejme nebude, ak bude spod obžaloby osoba oslobodená z dôvodu, že nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná, alebo ako obvinená mladistvá, ktorá v čase činu neprekročila pätnásť rok veku, nedosiahla takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohla rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, alebo trestnosť činu zanikla.

23. Zákon č.514/2003 Z. z. <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1021160&f=2>> ustanovuje v § 19 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952430-2952434&f=2>> kombinovanú premlčaciu dobu, rovnako ako Občiansky zákonník <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1009669&f=2>> pri premlčaní práva na náhradu škody (pozri § 106 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1351260-1351264&f=2>>). V odseku 1 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952431-2952431&f=2>> ide o subjektívnu premlčaciu dobu a v odseku 2 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952433-2952433&f=2>> o objektívnu premlčaciu dobu. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, je stanovená v dĺžke troch rokov. Táto začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952431-2952431&f=2>> dozvie o škode vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné určiť približne výšku škody v peniazoch). Nie je teda potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne (napríklad na základe odborného posudku). Pre začiatok plynutia premlčacej doby nie je tiež potrebné, aby poškodený vedel, kto za škodu zodpovedá, resp., ktorý orgán štátu spôsobil škodu. Poškodený sa o vzniku škody spravidla dozvie vtedy, kedy dôjde k zrušeniu nezákonného rozhodnutia. Napr. premlčacia doba práva na náhradu škody, ktoré vzniklo z titulu nezákonného rozhodnutia orgánom činným v trestnom konaní, začína plynúť odo dňa oznámenia (doručenia) zrušujúceho rozhodnutia (pozri Na ÚS SR z 25. 11. 2008, sp. zn. III. ÚS 339/08). To platí v prípade, ak je uplatnenie práva na náhradu škody podmienené zrušením alebo zmenou právoplatného rozhodnutia. Plynutie premlčacej doby podľa § 19 zákona <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952430-2952434&f=2>> sa prerušuje od doby, kedy poškodený podal na príslušný orgán písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952398-2952398&f=2>> a prerušenie trvá až do momentu skončenia prerokovania. Najdlhšie prerušenie plynutia premlčacej doby trvá šesť mesiacov. Táto lehota vychádza z ustanovenia § 16 ods. 1 zákona <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952402-2952402&f=2>>, ktoré umožňuje poškodenému podať žalobu na náhradu škody na súd, ak orgán zodpovedný za škodu neuspokojí nárok poškodeného na náhradu škody.

24. Vzhľadom na obsah a rozsah zistených skutočností je treba konštatovať, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 514/2003 Z.z. je v tomto prípade daná.

25. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihlada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).

26. Žalobkyňa žalujúca v tomto konaní štát sa domáhala nápravy ujmy, ktorá jej bola spôsobná v dôsledku vzneseného obvinenia, ktoré nebolo napravené ani v rámci dozorovej činnosti prokurátora, pretože napokon bola podaná obžaloba v trestnej veci obžalovanej, ktorá (ako sa ukázalo neskôr), bola spod obžaloby oslobodená, pretože skutok nie je trestným činom. Oslobodenie spod obžaloby (z tohto dôvodu) má na účely naplnenia podmienok existencie nezákonného rozhodnutia a na účely výkladu ust. § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. rovnaký účinok ako zrušenie rozhodnutia príslušným orgánom, pretože až po oslobodzujúcom rozhodnutí sa zbavili účinku nezákonného (na účely zákona 514/2003

Z.z.) rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje existenciu nezákonného rozhodnutia v tomto prípade uznesenia o vznesení obvinenia a to uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície zo dňa 26.10.2009 ČVS: ORP-778/OEK-NR-2008, ktorým bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za nezákonné nemožno považovať ani trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011 zo dňa 11.01.2012 a rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 07.06.2013, ktorým bola žalobkyňa opätovne uznaná vinnou pretože tieto rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť, trestný rozkaz bol zrušený podaním odporu žalobkyňou a rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011 zo dňa 11.01.2012 bol zrušený rozsudkom Krajským súdom v Nitre zo dňa 21.05.2014 sp. zn. 2 To/12/2014.

27. V prejednávanom spore preto súd nárok žalobkyne na náhradu škody posúdil ako škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, v tomto prípade titulom uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 26.10.2009 ako nezákonného rozhodnutia, ktorý nárok posudzoval podľa znenia zákona č. 514/2004 Z.z. v znení účinnom ku dňu 31.12.2012, keďže podľa záverov súdnej praxe právo poškodeného na náhradu škody (a aj nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia, prípadne vzatím do väzby, a to bez ohľadu na to, že uplatniteľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok napr. oslobodením obžalovaného spod obžaloby (viď uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo 262/2015 zo dňa 16.03.2016 alebo uznesenie 7Cdo 145/2011 zo dňa 12.12.2012). V uvedenom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo 262/2015 Najvyšší súd SR konštatoval, že zákon č. 514/2003 Z.z. prešiel viacerými novelizáciami (v počte 5). Problematiky ustanovenia § 17 o náhrade nemajetkovej ujmy zákona č. 514/2003 Z.z. sa dotkli dve novely vykonané zákonom č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2009 a zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2013. V období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2008 uvedené ustanovenie obsahovalo dva odseky (ods. 1 znel „Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.“ ods. 2 „V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.“). Novela vykonaná zákonom č. 517/2008 Z.z. stanovila kritériá pre určovanie výšky nemajetkovej ujmy doplnením § 17 ods. 3 a zaviedla minimálnu výšku nemajetkovej ujmy pre odškodňovanie väzby (§ 17 ods. 4). Obsahovala prechodné ustanovenie § 27b ods. 1, podľa ktorého zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za nesprávny úradný postup pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa riadi predpismi účinnými do 31. decembra 2008. V tejto súvislosti poukazuje dovolací súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2012 sp. zn. 7 Cdo 145/2011, v zmysle ktorého ak bolo (nezákonné) rozhodnutie vydané pred 1. januárom 2009, má súd vec posudzovať podľa § 17 účinného do 31. decembra 2008. Novelou zákona č. 514/2003 Z.z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z. (od 1. januára 2013) v § 17 došlo k vypusteniu minimálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade väzby a k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Novela však neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia. K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (Pl. ÚS 16/95). Právo poškodeného na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia, vzatia do väzby, či zbytočnými prietahmi v konaní, bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok (napr. oslobodenie obžalovaného). Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle tejto novely (zákon č. 412/2012 Z.z.) na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 1. januárom 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou (zákon č. 412/2012 Z.z.) zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsoboval by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu, a bol by aj porušením zákazu retroaktivity.

28. V konaní nebolo sporu o tom, že žalobkyni bolo uznesením zo dňa 26.10.2009 vznesené obvinenie, proti ktorému podala sťažnosť prostredníctvom jej obhajcu, ktorá bola zamietnutá ako nedôvodná. Rovnako tak nebolo sporné, že rozsudkom Krajského súdu Nitra sp. zn. 2To/12/2014-337 zo dňa 21.05.2014 bol rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/63/2011 zo dňa 07.06.2013 zrušený v celom rozsahu a žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. V tomto smere sa súd zaoberal tým, či žalobkyňa v spore preukázala splnenie všetkých predpokladov z hľadiska objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. súčasné splnenie podmienok, a to existenciu nezákonného rozhodnutia, existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Uvedené predpoklady boli zo strany žalobkyne v konaní preukázané, čím je daný nárok

na náhradu škody voči Slovenskej republike, za ktorú v tomto prípade ako oprávnený orgánom je príslušný konať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, a nie aj Ministerstvo spravodlivosti SR, ako sa nesprávne domnieva žalobkyňa, preto súd v konaní postupoval už len s Generálnou prokuratúrou SR, napriek tomu, že žalobkyňa ako príslušné orgány konať za Slovenskú republiku označila nielen Generálnu prokuratúru SR ale aj Ministerstvo spravodlivosti SR. Zo skutkového hľadiska súd považoval za rozhodujúce, že proti žalobkyni bolo vedené trestné stíhanie, ktoré neskončilo jej právoplatným odsúdením, ale žalobkyňa bola oslobodená z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Z hľadiska zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania (ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Súd preto posudzoval zodpovednosť žalovaného ako zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, za ktoré považuje uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície zo dňa 26.10.2009 ČVS: ORP-778/OEK-NR-2008, ktorým bolo voči žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Súd dodáva, že pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánov činných v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to či, sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo, preto ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, predstavuje nezákonné rozhodnutie zasahujúce do základných práv jednotlivca, v tomto prípade žalobkyne.

29. Pokiaľ išlo o tvrdenia žalobkyne, že jej vznikol nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. aj z dôvodu nesprávne úradného postupu, je potrebné konštatovať, že žalobkyňa v konaní v tomto smere neunesla dôkazné bremeno ohľadne splnenia hmotnoprávných predpokladov zodpovednosti žalovaného podľa zákona č. 514/2003 Z.z., t. j. že došlo k nesprávnemu úradnému postupu, k vzniku škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa napriek výzve súdu uznesením zo dňa 23.05.2019 sp. zn. 7C/11/2019-114, v konaní nešpecifikovala aký a koho nesprávny úradný postup namieta, ktoré konkrétne rozhodnutie, ktorého konkrétneho orgánu považuje za nezákonné rozhodnutie, ako ani nešpecifikovala z akého právneho titulu si svoj nárok uplatňuje, keďže právny titul musí byť jednoznačne špecifikovaný a v nadväznosti na to bola povinná uviesť skutkové tvrdenia, pre ktoré označuje ako orgán konajúci žalovaného a Ministerstvo spravodlivosti SR a Generálnu prokuratúru SR. Žalobkyňa napriek tomu, že bola v konaní zastúpená advokátkou, nešpecifikovala aký konkrétny nesprávny úradný postup v súvislosti s trestným stíhaním vedeným voči nej namieta. V tomto smere tvrdenia žalobkyne súd považoval za všeobecné a tvrdenia o tom, že zodpovednosť žalovaného je aj v štádiu súdneho konania, je daná tým, že súd v súlade so zásadou „iura novit curia“, mal a mohol vedieť, že obžalobu podanú na žalobkyňu mal resp. musel odmietnuť a nepripustiť ďalšie trestné stíhanie, neobstojí z hľadiska posúdenia jej nároku na náhradu škody aj titulom nesprávneho úradného postupu. Aby súd mohol preskúmať nesprávnosť úradného postupu štátu, musí byť zo strany žalobkyne ako poškodenej aspoň tvrdené, v čom konkrétne namieta nesprávnosť postupu. Aj keď súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou zo strany žalobkyne, je potrebné, aby táto aspoň uviedla skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že jej nárok smeruje aj vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňou uvedený poukaz na to, že súd v trestnom konaní mal odmietnuť obžalobu a nepripustiť tak ďalšie trestné stíhanie, nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Súd poukazuje na to, že základnou povinnosťou žalobcu v civilnom súdnom konaní je povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť. Žalobca je nielen povinný tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých svoj nárok odvodzuje a ktoré sú určené obsahom hmotnoprávnej normy, ale je zároveň povinný označiť a predložiť súdu dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení. Treba zdôrazniť, že obsah dôkaznej povinnosti, ako povinnosti označiť a predložiť dôkazy, nie je totožný s pojmom dôkazného bremena. Dôkazné bremeno predstavuje súhrn pravidiel umožňujúcich súdu rozhodnúť vo veci, ak nastane stav tzv. objektívnej neistoty nazývaný aj „non liquet“ („nie je jasné“), ktorý nedovoľuje súdu rozhodnúť v súlade s hmotnoprávnym stavom, pretože výsledky vykonaného dokazovania nedávajú súdu podklad pre prijatie záveru či už o pravdivosti alebo nepravdivosti tvrdení strany sporu, prípadne je tento stav dôsledkom nepredloženia dôkazov alebo situáciou, kedy sa strana sporu dostáva do dôkaznej núdze. Ide v podstate o procesnú zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech (Macur Jozef, F. bremeno v civilním soudním řízení, 1.vydání, Brno, Masarykova Univerzita v Brně, 1995). Pokiaľ ale súd na základe vykonaných dôkazov zistí skutkový stav a v rámci voľnej úvahy

dospeje k záveru o pravdivosti alebo nepravdivosti tvrdení strany v spore, rozhodne vo veci samej na základe zisteného skutkového stavu, t.j. neuplatnia sa pravidlá dôkazného bremena. Za danej situácie súd nárok žalobkyne na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradom postupom nepovažoval za dôvodný a v ďalšom sa zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku z hľadiska nezákonného rozhodnutia, ktorým ako bolo už vyššie uvedené je uznesenie o vznesení obvinenie a tým je daná aj príslušnosť Generálnej prokuratúry SR ako orgánu konať za štát v tomto konaní.

30. Vzhľadom na to, že žalovaný vznesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku žalobkyne, súd sa zaoberal dôvodnosťou podanej námietky žalovaného, a túto súd posúdil ako dôvodnú. V danom prípade podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. upravuje premlčaciu dobu v trvaní troch rokov odo dňa kedy sa poškodený dozvedel o škode, pričom ak je podmienok uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. V konaní nebolo sporu o tom, že oslobodzujúci rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 To/12/2014 zo dňa 21.05.2014, nadobudol právoplatnosť dňa 21.05.2014, pričom žiadosť o predbežné prerokovanie podala žalobkyňa dňa 18.05.2017, t.j. v subjektívnej 3 premlčacej dobe. Posledným dňom 3 ročnej premlčacej doby podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. bol deň 21.11.2017, t.j. 3 roky od 21.05.2014 = 21.05.2017 + 6 mesiacov (maximálne lehotá na predbežné prerokovanie nároku). Keďže žalobkyňa podala žalobu na súd (pôvodne podaná žaloba na Okresný súd Bratislava I) až dňa 21.05.2018, uplatnila si svoj nárok na súde po uplynutí premlčacej doby. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobkyne, že v tomto prípade je potrebné aplikovať ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v časti prvej vety, ktorý hovorí o tom, že premlčacia doba začína plynúť odkedy sa poškodený o škode dozvedel a reálne mohol dozvedieť, čo bolo rok od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne. Argumentácia žalobkyne, že jej zdravotný stav bol ustálený až 21.05.2015 a od tohto dátumu treba posudzovať začatie plynutia premlčacej doby, neobstoí, keďže premlčacia doba v tomto prípade začína plynúť od právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, ktorý predstavuje skončenie trestného konania voči žalobkyne. Premlčanie nároku na náhradu výšky údajne vzniknutej škody na zdraví žalobkyne nie je viazané k okamihu ustálenia výšky údajnej vzniknutej škody, ale je viazané výlučne k okamihu právoplatného skončenia trestného stíhania poškodeného, čo je upravené v zákone č. 514/2003 Z.z. jej zdravotný stav bol ustálený až 21.05.2015. Navyše ku dňu 21.11.2017 disponovala žalobkyňa aj znaleckým posudkom Ústavu pre znaleckú činnosť Ť. 07/2016 zo dňa 30.03.2016 a aj doplnkom k ZP č. 60/2016 zo dňa 03.11.2016. Ústav pre znaleckú činnosť vykonal psychologické vyšetrenie žalobkyne dňa 28.01.2016, psychiatrické dňa 03.02.2016 a posudok vyhotovil 30.03.2016, teda nič nebránilo žalobkyne si uplatniť nárok na náhradu škody na súde. V tomto smere sa však súd nestotožnil ani s právnou kvalifikáciou nároku žalobkyne ako nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže podľa skutkových tvrdení uvádzaných žalobkyňou v konaní, ide v prípade ňou uplatneného nároku podľa názoru súdu o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú mala žalobkyňa utrpieť v súvislosti s trestným konaním. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že žalobkyňa doložila do konania znalecký posudok č. 7/2016, ktorý stanovil bodové hodnotenie 520 bodov pre položku 255 v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. Pokiaľ u žalobkyne ako vyplýva zo záverov znaleckého posudku došlo počas prebiehajúceho trestného konania k rozvoju trvalých psychických následkov, toto možno považovať za zásah do práva na zdravie žalobkyne, na jej psychike a zdraví žalobkyne, ako priamych dôsledkoch prebiehajúceho trestného konania voči jej osobe, čo je potrebné zohľadniť v rámci posudzovania nároku poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Navyše aj žalobkyňa na pojednávaní dňa 23.01.2020 uviedla, že trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo jej zdravotný stav, rodinný, partnerský život a jej deti, kedy najmä staršia dcéra si uvedomovala, čo sa deje, pričom problémy so spaním má do teraz, vracajú sa jej nočné mory, je citlivá, plačlivá a nedôverčivá. Na otázku súdu, aby sa vyjadrila k tvrdeniu v znaleckom posudku č. 7/2016, v ktorom uvádza, že „sa chystá žalovať štát za nemajetkovú ujmu, má právneho zástupcu Longauerová a Lieskovský, uvažovali o sume okolo 30 000 eur“ uviedla, že to je to čo sa tu teraz prejednáva, pričom po usmernení jej právneho zástupcu uviedla, že predmetom tohto konania je iný nárok nie nemajetková ujma. Aj uvedené podľa názoru súdu nasvedčuje tomu, že nárok žalobkyne uplatnený v tomto konaní je nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže ak žalobkyňa v súvislosti s trestným konaním vedením voči nej, utrpela zhoršenie jej zdravotného stavu spojenú s jej zlým psychickým stavom, problémami so psychikou, ako aj sa premietlo negatívne trestné stíhanie do jej rodinného, partnerského života a života jej detí, tieto skutočnosti predstavujú podľa názoru súdu negatívne následky v dôsledku vznesenia obvinenia a trestného stíhania v oblasti osobnej sféry žalobkyne, a to na jej zdravotnom stave žalobkyne, ako aj v rodinnom a partnerskom živote. Všetky tieto okolnosti sú rozhodujúce z

hľadiska posudzovania nároku poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy spojenej v tomto prípade nezákonným rozhodnutím, ktorým bolo vznesenie obvinenia zo dňa 26.10.2009.

31. Z uvedených dôvodov súd konanie v časti o zapletenie 1312,27 eur s príslušenstvom zastavil a žalobu vo zvyšku zamietol.

32. Pokiaľ išlo o návrhu žalobkyne na výsluch svedka Ing. Y. M., manžela žalobkyne, súd tento návrh ako nedôvodný zamietol, keďže vykonanie tohto dôkazu nepovažoval z hľadiska zistenia skutkového stavu za potrebné.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorému by patril nárok na náhradu trov konania tak v zastavujúcej časti, v ktorej žalobkyňa zobrala čiastočne späť žalobu, čím procesne zavinila zastavenie konania, ako by mu patril nárok na náhradu trov konania v zamietajúcej časti žaloby, v prejednáwanej veci však možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že žalovaný si nežiadal priznať náhradu trov konania. Súd preto rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.